

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XIII.
Štev. 191

TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
UPRAVE: 25-67 in 28-67
POSLOVALNICA CELJE, Prešernova 3, tel. 280
POŠTNI ČEKOVNI RAČUN 11.409

Maribor, sreda 23. avgusta 1939

NAROČNINA NA MESEC
Prejeman v upravi ali po pošti 14 din,
dostavljen na dom 16 din, tujina 30 din

Cena
din 1—

Pakt z Nemčijo, obrambna zveza z Zahodom Moskva drži dve železi v ognju

Nenapadalni pakt med Nemčijo in Rusijo ne izključuje obrambne zveze z Anglijo in Francijo — Ponovitev angleških garancij Poljski — Vsebina pakta — Mirna kri v Londonu, Parizu in Varšavi — Presenečena Japonska, optimistična Amerika

LONDON, 23. avg. POZORNOST VSEGA SVETA JE OBRNJENA NA POSVETOVANJA NEMŠKEGA ZUNANJE-
GA MINISTRA VON RIBBENTROPA Z RUSKIMI DRŽAVNIKI V MOSKVI. PO PRVEM PRESENEČENJU, KI GA JE
SPROŽIL PREDLOG NENAPADALNEGA PAKTA MED NEMČIJO IN RUSIJO, SE JE DIPLOMACIJA OBEH TABO-
ROV ZNAŠLA V RAZMOTRIVANJU, V KATERI SMERI SE BO SPROŽIL NADALJNI RAZVOJ EVROPSKE SITUA-
CIJE, KO BODO DOKONČNO ZNANI POGOJI, POD KATERIMI SE BOSTA NEMČIJA IN RUSIJA SPUSTILI V NE-
KDANJE TRADICIONALNO SODELOVANJE. ANGLIJA SE JE PO VČERAJSNJI SEJI VLADE ODLOČNO IZJAVILA,
DA VZTRAJA PRI VSEJ PODPORI POLJSKI IN DA KAKRŠNA KOLI POGODBA V MOSKVI NE MORE IZPREMENI-
TI NEJNEGA STALIŠČA. V GDANSKU SO ZNOVA MANIFESTIRALI SVOJO VOLJO ZA ZEDINITEV Z NEMČIJO,
GLASOVI PA, KI PRIHAJAJO IZ KABINETOV IN LISTOV NA OBEH ZINTERESIRANIH STRANEH, DAJO V ZVEZI
Z OBRAMBNI PRIPRAVAMI NASLUTITI O ŠE RESNI NAPETOSTI, KI IŠČE RAZČIŠČENJA. »MOJSTRSKA DIPLO-
MATSKA POTEZA NEMČIJE«, KAKOR PRAVIJO V TOKIU, JE SPROŽILA MED JAPONCI VELIKO VZNEMIRJENJE
O NADALJNJI USODI PROTIKOMUNISTIČNEGA PAKTA, IZ AMERIKE PA PRIHAJA SREDI NAJTEŽJH DNI VAL
OPTIMIZMA IN UPANJA V SREČNO REŠITEV EVROPSKE KRIZE.

KÖNIGSBERG, 23. avg. DNB. Zunanji
minister Ribbentrop je ob 7.10 nadaljeval
pot v Moskvo. Letalo pilotira višji vodja
napadalnih oddelkov, kapetan Baurer, ki
je drugače dodeljen Hitlerjevi osebni
službi.

Prvi glas o vsebini pakta

RIM, 23. avg. Havas. Prvi glas o osnut-
ku nenapadalne pogodbe med Nemčijo in
Rusijo navaja naslednje tri točke:
1. Nemčija in Rusija se zavežeta, da ne
bosta druga drugo napadli.
2. Prevzeli bosta obveznost, da ostane-
ta nevtralnici v primeru, če bi bila ena od
njih napadena.

Zadovoljstvo v Nemčiji:

Pakt — olajšanje za male narode

BERLIN, 23. avg. Reuter. Berlinčani so
bili nadvse presenečeni, ko se je izvedelo
za sklenitev pakta. »Hamburger Fremden
blatt« piše o nekdanjih rusko-nemških
zvezah, posebno v sredi preteklega sto-
letja Goebelsovo glasilo »Angriff« pa
pravi, da imata Rusija in Nemčija mnogo
skupnih interesov.

BERLIN, 23. avg. DNB. »Nemška di-
plomatska korespondenca« se bavi z no-
vim odnošajem med Nemčijo in Rusijo ter
ugotavlja, da je novi korak v Moskvi iz-
zval po vsej Nemčiji veliko navdušenje
in zadovoljstvo. Z ureditvijo gospodar-
skih stikov je bil zgrajen most med obema
državama. Gospodarski sporazum ima
nalogo, da po načrtu in smotrno dvigne
narodno gospodarstvo na obeh straneh,
kar predstavlja dragoceno dopolnitev
sporazumov, ki jih je Nemčija sklenila tu-
di z ostalimi državami. Nemškemu naro-
du je dobro znan nastop nekaterih držav
proti razvoju Nemčije. Ni treba, da spom-
nimo samo na blanco ček, ki ga je za-
hodna demokracija dala Poljski, da izzi-

3. Vsaka izmed obeh držav podpisnic
obdrži pravico, da sme vsak čas odpove-
dati nenapadalno pogodbo, če bi to sma-
trala za potrebno v primeru, da bi katera
od obeh držav podpisnic napadla kako
tretjo državo.

Posvet pri Molotovu

MOSKVA, 23. avg. Reuter. Britanski in
francoski poslanik sta bila pri Molotovu
ter sta vprašala po vsebini pakta. Odgo-
vor Molotova ni znan. V uradnih krogih
zatrjujejo, da rusko-nemški pakt prav nič
ne nasprotuje obrambni zvezi, ki jo bo
Rusija sklenila z Anglijo in Francijo. So-
vjetski tisk še vedno napada fašizem.

va spore z Nemčijo. Pakt o nenapadanju,
ki sta ga Nemčija in Rusija sklenili podpi-
sati, pomeni že danes za mednarodno
javnost popoln preokret v celokupni ev-
ropski situaciji in mednarodnih odnošajih.
Iz tega lahko napravimo zaključek, da ne
dopuščajo vse države, da bi na račun ob-
kroževanja Nemčije šle za druge po ko-
stanj v ogenj. Vzpostavljene odnošaje
med Nemčijo in Rusijo izziva nezado-
voljstvo pri onih, ki so pod lažno fronto
miru rovarili za vojno. Nov korak Nem-
čije naj bo zanje opomin. NARODI PA, KI
SO BILI VSESKZI V NERVOZNOSTI,
DA BODO NA KATERIKOLI NAČIN IZ-
KORIŠČENI OD TAKŠNE POLITIKE,
BODO OBCUTILI POSLEJ VELIKO
OLAJŠANJE ZARADI POPUŠČANJA IN
ODKLONITVE NAPETOSTI MED DVE-
MA VELIKIMA SILAMA. KORAK NEM-
ČIJE V MOSKVI JE DEJANJE, KI BO
GLOBOKO ODMEVALO V ŽIVLJENJ-
SKEM PROSTORU NARODOV, KI SE
JIH JE HOTELO ZAVLEČI V TAKO
ZVANO FRONTO MIRU.

komunike poudarja, da je Anglija trdno
odločena upreti se vsaki sili z vso svojo
močjo. Ko so odhajali ministri s seje, jim
je velilkanska množica pred Downing
Streetom, ki je bila o vladnem sklepu že
obveščena, prirejala navdušene ovacije.
V Londonu je že mnogo članov parlamen-
ta. Sklepajo, da bodo na jutrišnjem za-
sedanju nekateri opozicijski člani si-
cer kritizirali zadržanje vlade pred seda-
njimi odločitvami, da pa bo soglasno

V Ameriki je optimizem porasel

WASHINGTON, 23. avg. Sumner
Wells je predsedoval zunanje-političnemu
odseku kongresa. Bilo je govora o ame-
riški nevtralnosti v primeru vojne. Glede
rusko-nemškega pakta se je posebno po-
udarjala tretja točka, ki pravi, da sme
vsaka od obeh držav vsak čas odpove-
dati pakt, če bi druga država napadla
kako tretjo državo. V tej točki so izra-

žene garancije Poljski, Romuniji in bal-
tičkim državam, da ne bodo napadene s
strani Nemčije. ZARADI TEGA SE TU-
DI MISLI, DA BO RUSIJA BREZ NA-
DALJNEGA LAHKO SKLENILA OBRAM-
BNE POGODBE Z ANGLIJO IN FRAN-
CIJO. V AMERIKI JE OPTIMIZEM, KI
PRAVI, DA JE VOJNA NEVARNOST
ODSTRANJENA, ZELO PORASEL.

„Naj svet ve, da Gdansk ni zapuščen“

GDANSK, 23. avg. DNB. Sinoči je bilo
v Zopotu veliko manifestacijsko zboro-
vanje, na katerem sta govorila minister
Rajha Frank in vodja gdanskih nacistov
Förster. Slednji je med drugim dejal:
»Nikdar ni bila povezanost Gdanska z vo-
djo nemškega naroda tako tesna, kakor
v teh dneh. Vsi Gdančani so trdno pre-
pričani, da bodo v teh dneh padle vse
zapore, ki jih ločijo od Nemčije. Polj-
ska ni zmožna, da to prepreči.« Frank je
med drugim naglasil: »Oni, ki se boje, da
bi zaradi Gdanska izbruhnila vojna, naj
se obrnejo na tvorce versailleskega dik-

tata. Zdaj so tudi za Gdančane zasijali
žarki svobode. Svet naj bo prepričan, da
bodo okovi Gdanska padli, pa naj bo to
komu prav ali ne. Naj svet ve, da Gdansk
ni več zapuščen, zapuščeni so zdaj dru-
gi. Odnosaje, ki jih zdaj ustvarja Hitler
z Moskvo, spremlja narod z veliko za-
hvalnostjo. Drugi so se tedne in tedne
pogajali, Nemčija je čez noč pokazala
svojo miroljubnost. Če nas svet kljub te-
mu ne bo pustil v miru, bo Nemčija po-
kazala svojo moč, ki je povezana s silo
ponosne Mussolinijeve Italije.«

Poljaki mirni, dezinteresirani

VARŠAVA, 23. avgusta. Poljski listi so
popolnoma desinteresirani nad sklepom
rusko-nemškega pakta. Uradni krogi pravi-
jo, da Poljska ni nikoli zavisela od sov-
jetske pomoči, ker je zadosti močna, da
se sama brani.

Rim je bil že obveščen

RIM, 23. avgusta. Reuter. Italijanski
listi pišejo, da je bila vlada že davno prej
obveščena o sklenitvi rusko-nemškega
pakta. Tudi grofu Csakyju so zadnjič v
Salzburgu povedali, da bo pakt sklenjen.

Henderson in Coulondre pri Hitlerju v Berchtesgaden

PARIZ, 23. avg. Havas javlja iz dobro
informednega vira, da je angleški poslanik
v Berlinu z letalom odletel v Salzburg,
od koder se bo odpeljal k Hitlerju v
Berchtesgaden, kjer mu bo izročil posla-
nico Chamberlaina. Poslanica vsebuje an-

gleški odgovor na nedavno noto, v ka-
teri je nemška vlada objavila svoje po-
glede na vprašanja Vzhodne Evrope.

PARIZ, 23. avg. Po še nepotrjeni vesti
je bil davi francoski veleposlanik v Ber-
linu, Coulondre, sprejet pri Hitlerju v
Berchtesgaden.

BERLIN, 23. avg. Reuter. Nemški listi
ne pišejo ničesar o komunikaciji angleške
vlade ter tudi ničesar o ponovitvi angle-
ške garancije Poljski. »Lokal-Anzeiger«
piše samo o sklicanju angleškega parla-
menta, kar naj pomeni, da hoče Anglija
pritiskati na Nemčijo.

Kralj Jurij VI. se vrača

LONDON, 23. avg. Londonski dopisnik
DNB je izvedel, da se bo zaradi izpre-
menjenega mednarodnega položaja an-
gleški kralj Jurij VI. predčasno že jutri
vrnil iz svoje poletne rezidence v Belmo-
ralu v London.

Komunike angleške vlade:

Ponovitev garancij Poljski

LONDON, 23. avgusta. Reuter. Včeraj
popoldne je bila tri in polurna seja vlade,
na kateri je bil sklenjen komunike, ki
pravi, da je angleška vlada prejela poro-
čilo iz Nemčije, da so nemške čete odšle
na poljsko mejo, nadalje, da predvideni
rusko-nemški nenapadalni pakt v nobe-
nem primeru ne zadeva angleških obvez-
nosti do Poljske. Parlament je sklican za
jutri: vlada bo od tega zahtevala poobla-
stila za primer vojne nevarnosti. Vlada je
že podvzela nekaj varnostnih ukrepov:
policija je na orožne vaje veliko spe-
cialistov mornarice, letalstva in vojske ter

prepovedala izvoz živil ter materiala, ki
je nujno potreben za narodno obrambo.
Proti koncu pravi komunike, da nič
ne opravičuje vojnega napada na Poljsko.
Anglija še vedno veruje v mir, vendar pa
se bo postavila po robu nasilju do skraj-
nosti. Iz vladnega komunikeja je razvidno,
da bo vlada dobila pooblastila, s kateri-
mi bo vladala čez konzultacije parla-
menta, podobno kakor jih je dobil pred
časom Daladier od francoskega parla-
menta. Parlament bo zasedal nekaj časa,
dokler bo situacija nejasna.

LONDON, 23. avgusta. Reuter. Vladni

Maribor, 23. avgusta.

Z Bleda, bisera sredi vencev gorâ pod očakom Triglavom prihajajo razveseljiva poročila, ki bodo, čim se uresničijo, vzradostila srce slehernega pošteno mislečega Jugoslavana. Beseda o sporazumu, ki je tekla med predsednikom vlade Dragišo Cvetkovićem in predstavnikom Hrvatov dr. Vladimirjem Mačkom, naj bi postala meso, živ, neprecenljiv tvorec krepkega nadaljnega vzpona naše mlade Jugoslavije.

Od jeseni, še bolj od zgodnje pomladi se je kakor rdeča nit vlekla po našem tisku goreča želja, da bi naša zemlja in ljudje našli v najbolj zgočem svojem problemu dokončno zadoščenje. Hrvatsko vprašanje ni le razgibalo širokih slojev našega prebivalstva, globoko je odmevalo tudi v svetu, kjer so najuglednejši dnevniki ugibali, razpravljali in svetovali, kako naj bi se čimprej postavila Jugoslavija na prevažnem geopolitičnem ozemlju jugovzhodne Evrope na čvrste temelje. Ob tej priliki naj opozorimo, da je poteklo tudi mnogo črnih na račun, češ da nismo zreli za skupno življenje treh narodov pod isto streho. Očitati so nam, da smo po zgodovini, veri, jeziku in državnopravnem razvoju tako ločeni, da nas je sploh težko uokviriti v meje enotne države.

Zgodovina? Kaj nudi politična zgodovina evropskih narodov le v enem narodnem primeru enotno sliko? Zaman listamo po atlantih, da bi našli lepo poharvano državo naroda, ki je vsa stoletja razvoja ostala nedotaknjena, bila ustvarjena tam, kjer so ji začrtane meje še danes! Ne na Apeninskem ne Iberskem polotoku, tudi ne na Britanskih otokih, še manj seveda na evropski celini ni države, ki bi imela svojo preteklost ustvarjeno na bazi, kot jo kaže politični zemljevid Evrope danes. Globoko, kakor nikjer drugod razjedene prirodne enote Balkana so že same po sebi ločile ljudi, ki so se zatekli vanje. Turška osvajanja, politična in upravna taktika Nemcev in Madžarov je razliko v življenjskih prilikah na ozemlju Jugoslavije še pospeševala.

V era je drugi aksiom, ki je po mnenju tujine težak problem našega skupnega življenja. Toda, ali ni Nemčija klasičen primer državne skupnosti, da ne omenimo Švice, kjer se katoliški jug zliva s protestantskim severom v složno sožitje pod isto streho! Pri tem je verska pomešanost tam prav tako pestra kakor pri nas med prečanskim srbskim pravoslavljem in katoliškimi Hrvati. Čemu bi tedaj ista zemlja in nebo pri nas ne mogla nuditi vsem enake pogoje za obstanek?

Pa jezik? Sosednja Italija je rasno in jezikovno nasledstvo cele vrste plemen in jezikovnih primesi. Književna italijanščina, prijetno zvoneča toskanščina je v naglasu daleč drugačna od govorice Piemontezca, Benečana, ta pa spet od govorice Kalabreža ali Sicilca. In bavarski jezik, kako težko mu ujamemo prizvok, če ga poslušamo trdi Prus s severnonemške nižine! Pa južnofrancoska provansalsščina, kako mehka je v primeri z govorico Normandijca. Sevilčan v Španiji le težko razume Katalonca, ta je spet v zadregi, če hoče na prvo vprašanje odgovoriti katalonskemu kmetu.

In državotvornost? Koliko je bilo polemik o tem, ali smo pravno stara ali nova država! Smešno. Država je narod sam in ta je na bojnem polju kakor doma odločil o svoji usodi! In če se vprašamo: kateri zedinjeni narod se pa more ponášati v preteklosti z državotvornostjo, ki bi obsegala dejanski njegov državni, pa sploh poseljeni prostor, nam ostane pod črto zaključka kaj žalosten rezultat. Italija je še pred Risorgimentom imela osem ali devet držav na polotoku, treba ji je bilo Mazzinija, Garibaldija, pa hudih, dolgotrajnih bojev in mnogo časa, da je postala to, kar je danes. In njene geopolitične meje so nudile narodu že iz davnine, da bi se lahko osamosvojil. Pa Nemčija? Ali ni bila vsa stoletja, pa še pred vojno mozaik držav in je kopica suverenov vladala v njej! Že samo ta dva primera zedinjevanja modernih držav dasta dovoljno dokazov, da je bilo sožitje pod enotno streho drugod še mnogo težje doseči, kakor se to zdi v naši mladi zgodovini po vojni.

Temeljni princip razvoja narodov Jugoslavije k njihovem skupnemu napredku pod enotno streho ne sloni tedaj to-

Po nemškem koraku v Moskvi:

Velik odmev v tisku

V Nemčiji

BERLIN, 23. avg. »Berliner Börsen Zeitung« piše, da ne pomeni nemško-ruski sporazum nikak taktični manever. Cilj novih odnošajev je, vzpostaviti stanje ki je med obema državama vladalo že stoletja. Dražvniki obeh narodov slede prirodnim elementom in stvarjajo pametne zaključke iz tega. »Völkischer Beobachter« je mnenja, da je treba naglasiti, da ni Nemčija stavila Moskvi nikakih zahtev, ki bi bile proti ruskim interesom. Nasprotno od Anglije Nemčija ne zahteva, da nosi Rusija svojo kožo na trg za tuje interese. »Deutsche Allgemeine Zeitung« ugotavlja, da je Rusija v najtežjem mednarodnem trenutku zavzela stališče, ki odgovarja prirodnim zakonom celinske evropske politike. To je problem, ki lahko zedini cilje Nemčije in Italije z onimi Rusije. Essenska »National Zeitung« je mnenja, da je vest k vrnitvi v tradicionalno politiko Nemčije in Rusije zbudila med narodom veliko zadovoljstvo. Berlinski »Hamburger Fremdenblatt« piše, če hočemo zahodne demokracije prevzeti riziko vojne, naj nosijo vso težino svojega sklepa. Razen Poljske ni več nihče, ki jim bo pomagal.

Angliji

LONDON, 23. avg. Angleški tisk razpravlja v zelo mirnem tonu o mednarodnem položaju in pravi, da ostane kljub novemu manevru Nemčije Anglija zvesta na strani Poljske. Uradni vladni komunique je v tem pogledu dovolj jasen. V osta-

Posvet generalov v Moskvi

MOSKVA, 23. avg. V odločilnih krogih izjavljajo, da ni nobenega razloga, zaradi prihoda Ribbentropa prekiniti pogajanja med generalštabnimi častniki demokracij in Rusijo. Včeraj so si častniki ogledali starinske posebnosti Moskve, posvetovanja se bodo v kratkem nadaljevala.

Pozivi pod orožje

BERLIN, 23. avg. »United Press« javlja, da je bilo snoči v Berlinu in drugod pozvanih mnogo novih rezervistov pod orožje. Večna pozivnikov je prejela pozive zjutraj po pošti. Podzemna železnica in druga prometna sredstva so polna moških s kovčegi. Večina je mizražala mnenje da če se bo v sredo 23. t. m. podpisal nenapadalni pakt, se bo naslednji dan, v četrtek »primerilo nekaj posebnega«.

PARIZ, 23. avg. V pretekli noči je bilo pozvano veliko število rezervistov pod orožje. Predsednik vlade Daladier je imel sinoči dolgo konferenco z generalom Gamelinom.

BERLIN, 23. avg. Reuter. Francoski veleposlanik Coulondre je pozval Francoze, ki živijo v Nemčiji, da se vrnejo domov.

Malta v pripravljenosti

LONDON, 23. avg. Reuter. Za vsak primer je admiraliteta ukazala, da se bodo člene ovire okrog maltskih utrdb spoje z električnim tokom. Vse pomorske in kopne obrambne sile na Malti so v stalni pripravljenosti.

Razočaranost v Tokiu

TOKIO, 23. avg. Reuter. V japonskih uradnih krogih je sklenitev rusko-nemškega pakta zelo neugodno izvenela. To se vidi že iz pisanja presolnškega časopisa, ki pravi, da je ta pakt hud udarec protikomunističnemu paktu in pomeni za Japonsko »grenko lekcijo«.

TOKIO, 23. avg. Havas. Agencija Domei javlja, da je predsednik vlade

liko na zgodovinskih, verskih, jezikovnih ali državnopravnih razlikah, kolikor na volji, da se te razlike odstranijo. Kar je bilo na poti drugod in je čas tam odpravil, bo rešeno tudi pri nas. Stare, razkrajajoče sile so izginile, treba je le, da se odgovorni činitelji, ki imajo usodo prebivalstva v rokah, sporazumejo k enotnemu cilju, povedi tri brate in njih zemljo k življenjskemu obstoju, zagotovljenemu s pravičnim merilom enakopravnosti in dolžnosti za vsakogar. In ko bo

lem se listi zedinjujejo na ugotovitev, da je treba počakati rezultatov posvetovanj Ribbentropa v Moskvi. »Times« pravijo, da je v volni živcev nova taktika Berlina sicer razvnela kri, ni pa prinesla še nič posebnega. Nihče pa ne sme v tem trenutku pozabiti na stališče Nemčije do Poljske. List očita ruski diplomaciji, da je sredi pogajanj v Moskvi zamlčala tajna posvetovanja z Nemčijo. »News Chronicle« je prepričan, da se je politična situacija v Evropi čez noč izpremenila, v vprašanju Poljske lahko zdaj pride do važnih dogodkov. Anglija je odločena, da zaščiti Poljsko pred vsako eventualnostjo.

in Italiji

RIM, 23. avg. Stefani. Listi poudarjajo v uvodnih člankih diplomatsko zmago držav osi, ki je razbila francosko-angleško fronto obkroževanja v Vzhodni Evropi. V novem položaju zaviši mir ali vojna od Poljske. Na Poljski je, piše »Messaggero«, da se odloči za iskren pristop k pogajanjem z Nemčijo, kar edino more vzpostaviti pravo ravnotežje na tem delu Evrope. »Popolo di Roma« je mnenja, da ima v teh resnih časih vsak dolžnost, da za civilizacijo človeštva stori vse v cilju preprečenja vojne. Ta dolžnost leži predvsem na Poljski, ki je odgovorna za svoj obstoj in usodo vsega človeštva. Listi opozarjajo na obrambne priprave zahodnih demokracij, ki so jih odredile v trenutku izpremembe mednarodnega položaja.

Hiranuma pozval generala Itagakia na posvet o spremenjeni situaciji v Evropi. Ministra se bosta pomenila ali je nujno, da Japonska naglo menja svojo zunanjo politiko v zvezi z nemško-ruskim sporazumom.

TOKIO, 23. avg. Reuter. List »Ašahi Simbun« javlja, da je Ribbentrop v ponedeljek sporočil japonskemu poslaniku v Berlinu: »Odločil sem se, da sklenemo z Rusijo nenapadalni pakt. Italija je o tem že obveščena in ker ona odobrava naš korak, se nadajamo, da bo Japonska enako postopala.«

Madžari pozvani v Nürnberg

BUDIMPEŠTA, 23. avg. Havas. Vlada Nemčije je pozvala madžarskega vojnega in prosvetnega ministra ter ministra za severno, nedavno pripojeno Madžarsko, da se z večjim številom parlamentarcev udeleži narodnosocialističnega kongresa v Nürnbergu.

BRATISLAVA, 23. avg. Včeraj so velike množice demonstrirale pred poljskim konzulatom in zažgale dve sinagogi.

AMSTERDAM, 23. avg. Vlada ni dovolila nobenih vojaških dopustov.

ARMSTRONG IZGUBIL NASLOV PRVAKA

NEW YORK, 23. avg. Havas. Na Yankee stadion je bil boksarski match za naslov prvaka sve a v lahki kategoriji. Luambers je premagal H. Armstronga po točkah.

Borza. C u r i h, 23. avg. Devize: Beograd 10, Pariz 11.7275, London 20.7250, New York 44.75, Milan 23.30, Praga 15.05, Sofija 5.40, Varšava 83.40, Budimpešta 87, Bukarešta 3.60.

Mariborska napoved. Prevladovalo bo malo oblačno in toplo vreme. Toplota se bo še malo dvignila. Včeraj je bila najvišja toplota 27°, danes najnižja 14.7°, opoldne 25°.

sleherni naš človek ob Savi, Donavi, Vardaru in na Jadranu prepričan, da uživa iste koristi poštene uprave in vladanja pod svobodnim soncem Jugoslavije, kakor ljudje ob Dravi, Moravi, Zeti, Drini in Vrbasu, tedaj bo zgodovina Jugoslavije od njenega junaškega vstajenja do krepkega vzpona k močni domovini naših Slovanov zabeležila mnogo krajšo pot, kot so jo morale prehoditi moderne države Evrope od rojstva do naših dni.

Mirovna akcija belgijskega kralja

STOCKHOLM, 23. avgusta. Na initiativo belgijskega kralja se bo v Bruslju sestala konferenca nevtralnih držav in razpravljala o skupni deklaraciji o nevtralnosti. Na konferenci bo tudi poudarjena želja za miroljubno rešitev spornih vprašanj. Belgijska vlada je pozvala udeležence konference v Oslu na današnji stanek v Bruslju, kjer bo najbrž tudi predla odločitev o posredovanju nevtralcov v sporu med Nemčijo in Poljsko. Na drugi strani zatrjujejo, da bo konferenca zastopnikov malih nevtralnih držav sestavljala apel na vest vsega sveta v korist mira.

BERN, 23. avgusta. Havas. Švicarska vlada je odločila, da na posvetovanjih nevtralcov v Bruslju ne bo sodelovala.

IRA — NEZAKONITA ORGANIZACIJA

DUBLIN, 23. avg. Reuter. Irska je izdala nove poostrene odločbe zakona o zaščiti države, na podlagi katerih je proglašena IRA za nezakonito organizacijo. Odločbe predvidevajo tudi nova izredna sodišča po vzoru nekdanjih vojaških sodišč, ki jih je De Valera ob proglasitvi nove ustave ukinil. Ta sodišča bodo sodila vse one, ki bodo obtoženi po zakonu o zaščiti države. Sodišča bodo smela izrekat tudi smrtno kazni.

RDEČI KRIZ 40 MILJ. ČLANOV

ZENEVA, 23. avg. Havas. Na banketu ob priliki 75letnice ustanovitve Rdečega križa je predsednik odbora RK Maks Huber izjavil, da ima RK 40 milijonov članov v združenjih 42 narodov.

POLET NA NOVI ZELAND.

SAN FRANCISCO, 23. avgusta. »Callifornian Clipper«, novo veleletalo, je z 21 osebami odletelo proti Novemu Zelandu.

Domači zapiski

Strokovnjak o sporazumu

Profesor beogradske univerze, dr. Mihajlo Ilić, je napisal v »Napred« članek, kjer pravi med drugim: »Moralno edinstvo države se bo storilo samo tedaj, kadar se bodo s sporazumom rešili državopravni problemi in bomo lahko prešli na politična in socialna vprašanja. Če že davno čakajo, da pridejo na vrsto. V tem pogledu je srečna okolnost, da je nosilec hrvatskega gibanja in organizator hrvatskega odpora proti nazadnjaškim poizkusom, kmetska stranka. Ko bo zdaj rešeno vprašanje ureditve države, prav začasno, bo moral Hrvatska seljačka stranka, ki je na ta način zagotovila Hrvatom dostojno življenje v državni skupnosti, vso svojo skrb posvetiti kmetu. Raven hrvatskega kmeta je treba kulturno in politično dvigniti, da tako tudi on postane človek.«

Nameščenci in Borza dela

Zasebni nameščenci so lani plačali za Borze dela v Sloveniji 1.900.000 din. Od tega so prispevali člani bolniške blagajne TBPD 1.290.000 din, člani zagrebskega Merkurja 130.000 din, nameščenci člani Ljubljanskega okrožnega urada 400.000 din, nameščenci, zavarovani pri bratovskih skladnicah 100.000 din. Od 1924. do danes so vplačali slovenski nameščenci na 10 milijonov din. Nameščenci trdijo, da jim Borze dela niti od daleč ne nudijo tega, kar zanje prispevajo. Zahtevajo zasebne nameščenske borze dela, ki jih naj upravlja zastopniki nameščencev, dajatve pa naj bodo v korist njim samim, in ne po večini ročnim delavcem, kakor doslej. V nasprotnem primeru naj se nameščenske dajatve za Borze dela prenesejo na zboljšanje bolniškega in pokojninskega zavarovanja. (»Organizator«)

Razvoj tekstilne industrije

Tekstilni material zavzema po vrednosti 33 do 44% našega uvoza na leto. Od tega odpade na uvoz bombaža 62%, na volno 13%, lan, konopljo in juto 17%, svilu 8%. Leta 1921. smo uvozili 42.000 ton tekstilnega materiala v vrednosti 1802,3 milijona din, lani pa 65.670 ton v vrednosti 1480 milijonov din. Naša bombažna industrija šteje blizu 70 podjetij z 12.000 vreteni in zadošča za 60% naših potrebščin.

Novice

Med hmeljarji v Dravski dolini

Od nekdanje zlate konjunktore je ostala le še senca

Če se pelješ z vlakom po naši lepi Dravski dolini, imaš nekak občutek, da se pelješ po Savinjski dolini, kajti, kjer je le malo polja, že vidiš lepe hmeljske nasade, ki dajajo tej dolini neko popolnoma drugo sliko, kakor jih najdeš drugod. — Hmelj, kot industrijska rastlina, se je tu ukoreninil v dobi konjunktore z namenom, da nadomešča gospodarski dohodek teh krajev, ki niso našli dovolj močan trg za prodajo svojih poljskih in drugih pridelkov, katerim cena ni bila tako visoka, kakor hmelju. Tako je hmelj, predvsem na rodovitnem marenberškem in vuhredskem polju, mutskem in vuzeniškem platoju, ter na polju med Dravogradom in Libeličami, izpodrinil druge kulture in preusmeril gospodarstvo teh krajev. Posebno v času konjunktore hmelja so hmeljski nasadi silno naraščali in v te kraje je prišel denar, ki je ljudi gospodarsko okrepil, tako, da se je marsikdo prebil do gospodarskega blagostanja. Investicije v hmeljske nasade so bile vedno večje, nasadi so se množili, seveda na račun drugih pridelkov, kakor žita, krompirja in koruze. Te pridelke je morala pričeti Dravska dolina uvažati in tako vidimo, posebno spomladi, da tu primanjkuje posebno žita in koruze.

Po dobrih letih pridejo navadno slaba leta. Doba krize je tudi hudo prizadela hmeljarje Dravske doline. Saj so cene hmelja padle rapidno in sicer za okroglo 85–90%. To je bil eden najhujših udarcev, ki ga je doživelo gospodarstvo v Dravski dolini. Ta udarec je napravil iz bogatašev preko noči siromake in oni, ki so prej prirejali ob času pobiranja hmelja, cele veselice, so si pulili lase. Velike, oziroma ogromne so bile investicije, ogromni so bili stroški, a pridelek ni imel cene, niti ni bilo po njem povpraševanja. Poleg tega moramo pomisliti na dejstvo, da takrat tudi ni bilo dovolj drugih pridelkov za življenje, tako, da je bila katastrofa popolnejša. Dolgovi so rasli, cene hmelja, ki je bil tu sedaj edini večji pridelek za vnovčevanje, pa so bile še vedno visoke. Dravska dolina ena izmed najlepših naših dolin in tudi najbogatejših, je bila gospodarsko popolnoma uničena, če se računamo, da so vzporedno s padcem cen hmelja, padle tudi cene lesu.

Ravno tu je treba iskati vzrok, zakaj se je baš v Dravski dolini toliko kmetov

zateklo pod zaščito in zakaj je baš tu pel boben stalno svojo nemilo pesem.

V zadnjih letih so se cene hmelju spet nekoliko popravile, vendar še zdaleka niti senca niso onim cenam, v času hmeljske konjunktore. Prišli pa so spet drugi udarci, ki so posebno obdelovanje hmelja precej podražili. Peronospora je pričela silno napadati hmeljske nasade, tako so bili hmeljarji prisiljeni hmelj škropiti, kakor vinogradniki trto. S škropljenjem so se stroški silno povečali, dočim je kmet za hmelj dobil le malo. Lani pa so hmeljske nasade napadle posebne krilate uši, zoper katere so šele pozno iznašli škropivo, ko so svoje uničevalno delo, deloma že izvršile. Tako je bil spet hmeljar na škodi ker je bilo škropivo precej drago, obenem pa je bila kakovost pridelka slabša.

Letošnji pridelek hmelja je srednji. Suša v juniju in juliju je preprečila, da bi rastlina pognala dolge stranske poganjke in tudi, da bi se cvetovi razvili lepo in mnogobrojno. Bolezni letos ni bilo mnogo, če ne bi bilo suše, bi bil pridelek kvantitativno, kakor tudi kvalitativno odličen.

Ivan Dimnik — zopet predsednik JUJ

ZADNJI DAN UČITELJSKEGA KONGRESA V BANJALUKI — HRVATSKA DELEGACIJA SE NI UDE LEŽILA VOLITEV

Zadnji dan učiteljskega kongresa je potekel zelo burno. Hrvatski delegati so iz načelnega stališča zahtevali, da se izvolita letos za predsednika in za prvega podpredsednika hrvatska delegata. Pri tem so poudarjali, da nimajo prav ničesar proti Dimniku. Ker pa je bilo glasovanje o vloženih kandidatnih listah že odprto, zagrebški delegat Marinić ni mogel dobiti besede. Zaradi tega je savska in primorska delegacija zapustila dvorano.

Do težjega incidenta pa je prišlo v dvorani, ko se je oglasil voditelj organizacije JRZ učiteljev Stamenković. Delegati so zahtevali, da se mu odvzame beseda, ter je nazadnje moral predsednik sejo celo prekiniti. Predsednik ljubljanske sekcije JUJ Metod Kumelj pa je poročal o težavnih razmerah slovenskega učiteljstva.

Za volitve so bile vložene tri liste. Prva z dosedanjim predsednikom Dimnikom, druga z nosilcem Jugovićem, ki so jo po-

Cene letošnjemu hmelju obetajo biti dokaj ugodne tako, da bodo letos hmeljarji kolikor toliko prišli na svoj račun. Z obiranjem so pričeli v petek in je prišlo včeraj v Marenberg s popoldanskim in večernim vlakom mnogo obiralcev in obiralk, večinoma iz Medmurja in Hrvatskega Zagorja.

Pri našem hmelju v Dravski dolini je treba omeniti še eno dejstvo. Kljub temu, da hmelj po kvaliteti popolnoma nič ne zaostaja za savinjskim hmeljem, še nima onega slovesa, ki bi si ga zaslužil. Tudi na inozemskem trgu, ga smatrajo kot blago druge vrste. To pa vsled tega, ker dobi hmelj pri izvozu etiketo »Drauban« (dravska banovina), Nemci pa mislijo, da je ta hmelj iz Banata, ki je po kvaliteti slabši in tudi našega plačajo tako. Dočim si je savinjski hmelj že utrl s svojo znamko svoj sloves in svoje mesto, si ga naš hmelj v dravski dolini, baš vsled te znamke, še ni mogel utrditi. Zato bi bilo priporočljivo, da bi naš hmelj dobil drugo znamko, da se ga ne bi smatralo za banatski hmelj... Tak problem so važni in jih je treba tudi upoštevati!

stavili učitelji JRZ, organizirani v »Novem učiteljskem pokretu« in tretja z nosilcem liste Rakićem, ki so jo postavili mlajši učitelji radikalnejše usmeritve. — Hrvati se zaradi odklonjene demisije podpredsed. Krančevića (Hrvata) na Dimnikovi listi, volitev niso udeležili. Rezultat volitev pa je bil naslednji: Dimnik 240 glasov in 7 mandatov v ožjem odboru, JRZ 48 glasov in 1 mandat, Rakić 41 glasov in 1 mandat.

Resolucija, ki je bila sprejeta ob zaključku je poudarila, da je delo JUJ usmerjeno v korist učiteljstva, da sloni udruženje na načelih demokracije in da organizacija smatra obstanek za vrhovni imperativ, od katerega ne bo nikoli odstopila.

Po kongresu, se je konstituiral novi upravni odbor, ki je izvolil za predsednika JUJ znova Ivana Dimnika. Po končanem kongresu so obiskali bližnjo in daljno banjaško okolico.

Celje

c. Vpisovanje v trgovsko nadaljevalno šolo v Celju za leto 1939/40 bo 30. in 31. t. m., od 18. do 20 ure. Popravni izpiti bodo 28. t. m. pismeni, 29. ustmeni in 30. završni. Začetek vsakokrat ob 14. uri. Redni pouk v prvem razredu se bo pričel 4. septembra, v drugem in tretjem razredu 5. septembra ob 14. uri.

c. Aretiran je bil oskrbnik na nekem veleposstvu v Kasazah pri Celju. Dasi oženjen, je neki ženski obljubil zakon ter je v ta namen ponaredil krstni in samski list ter hranilno knjižico. Izročen je bil radi sleparstva sodišču.

c. Svečana prosiava rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. v Celju. Mestno poglavarstvo v Celju je zaradi čim svečaneje proslave rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. dne 6. septembra pismeno povabilo vsa celjska društva na sestanek, ki bo v četrtek, 24. t. m., ob 28. v posvetovalnici na mestnem poglavarstvu. Tudi ona društva, ki pomotoma morda vabila ne bi prejela, se naprošajo, da se po svojem zastopniku sestanka zanesljivo udeležijo.

c. Poslopje šole šolskih sester v Vodnikovih ulici so v času počitnic zunanje lepo prenovili. Zidove poslopja so obložili s tako znamenitim plemenitim ometom.

c. Na poslopju meščanske šole so na dvoriščnih traktih dozidali še po eno nadstropje. Tako bo šola pridobila še nekaj učilnic, ki jih je vsled vedno močnejšega obiska na tej šoli že primanjkovalo. Dela še niso končana, želeti pa bi bilo, da bi jih do začetka šolskega leta izgotovili, ker so iz neznanih razlogov tekom počitnic počivala.

c. Kopališča ob Savinji so v zadnjih toplejših dneh postala zopet živahna. Vse hiti, da se še zadnji čas kopalne sezone naužije prijetnih savinjskih valov.

c. Banovinski hmeljarski nadzornik je izdal proglas na hmeljarje Savinjske doline, kako naj postopajo pri obiranju, prebiranju, sušenju, prodaji hmelja itd. Razglas je nabit pri občinskih uradih in drugod po Savinjski dolini.

c. Usoden padec z drevesa. 5-letni sin zdravnika Karol Böhm iz Gradca je bil na obisku v St. Pavlu pri Preboldu. Padel je s hrške in si zlomil levo nogo pod kolonom. Zdravi se v celjski bolnišnici.

c. Tečaje za francoski, angleški, italijanski, srbohrvatski, slovenski (samo za Slovence), ruski in nemški jezik (začetni, nadaljevalni, konverzacijski), nadalje za nemško stenografijo, nauk o reklamah in socialni ekonomiji priredi, kakor vsako leto, tudi letos s 1. septembrom Društvo absolventov drž. trg. šole v Celju. Interesanti, tudi brezposelni, naj se javijo v podružnici »Večernika« v Celju, Prešernova ulica, ali v društveni pisarni, Strossmajerjeva 3, v torkih, četrtek in petek od pol 19. do 20. ure.

c. Aretiran je bil na Sp. Hudinji v celjski okolici 37 letni klepar Anton Petelinšek. Pri aretaciji je aretirani Petelinšek priznal, da se pozna z razbojnikom Alojzom Roganom, ki se sedaj klati v celjski okolici. Sumijo, da je aretirani v zvezi z Roganom in so ga obdržali v zaporih. Priznal je tudi, da se že 17 let klati okoli. Pri njem so našli več srebrnine.

Ptuj

p. V nedeljo, 27. t. m., bo na Ptujski gori velika mladinska prireditev Slovenskih fantovskih odsekov in dekljskih krožkov s Ptujkega polja in Haloz.

p. Posledice suše. Dočim se je koruza po obilnem deževju preteklih dni že precej popravila, je sočivje, zlasti fižol, po dolgotrajni suši popolnoma uničeno. Ker predstavlja fižol poleg koruze in krompirja za revno prebivalstvo Ptujkega polja glavni kontingent hrane, se veliki del prebivalstva s skrbjo ozira v bodočnost.

n. 600 mizarjskih pomočnikov v Zagrebu stavka. Borijo se za izboljšanje položaja. Dosedanja pogajanja so bila brezuspešna.

n. V prazno bencinsko cisterno je padel in se zadušil od plinov na postaji v Banjaluki 38-letni delavec Suljo Bubalo. V cisterno je zašel zaradi pijanosti.

Nenavadna avtomobilska nesreča

Na cesti med Poljčanami in Slovensko Bistrico se je na tako zvanem Križanvrhu pripetila huda prometna nesreča. Delavci so ob tej cesti podirali visoke hraste. V trenutku, ko je padalo veliko drevo na cesto, je privozil v osebnem avtomobilu ravnatelj zagrebške tvrdke »Inteks« g. Mumić. Ko so delavci videli neizbežna katastrofo, je eden izmed njih planil s sekiro

v roki na cesto in mahal. Avtomobilist je bil prepričan, da ga mož hoče napasti, zato je yozilo še bolj pognal. Nesreča je hotela, da je orjaški hrast padel na njegov avtomobil in ga popolnoma zmrvavril. Mumić je dobil zelo nevarne poškodbe. Z rešilnim avtomobilom so ga prepeljali v sanatorij primarija dr. Černiča.

prekucnilo in ga dvakrat vrglo s silo čez cesto. Pri silnem sunku si je okraščelnik dr. Kartin zlomil obe nogi pod kolonom. Gospoda načelnika so prepeljali v celjsko bolnišnico. Drugim sopotnikom se ni nič zgodilo.

NAŠI ROJAKI IZ FRANCIE NA OBISKU

Včeraj je prispelo v Ljubljano 200 slovenskih rudarjev iz Francije. Prišli so na tritedenski odmor v lepo Slovenijo, kjer se bodo odpočili od napornega dela v francoskih rudnikih. Na kolodvoru so bili naši izseljenci nadvse priščno sprejeti. V spremstvu svojih sorodnikov in znancev so se nato razkropili na vse strani. V drugo domovino se bodo vrnili 11. sept.

KONGRES PROIZVODNIKOV IN TRGOVCEV S SADJEM

Te dni je bil v Valjevu kongres producentov in trgovcev s sadjem, na katerem je bil tudi finančni minister poleg drugih gospodarskih predstavnikov. Finančni minister je izjavil, da bodo potrebne količine sladkorja za proizvodnjo marmelade in drugih sadnih izdelkov oproščene državne trošarine. Cemena za gradnjo skla-

dišč za slive in ostalo sadje bo tudi oproščen državne trošarine. Ukinjen bo tudi skupni davek na poslovni promet za slive, ki se izvažajo po Prizadu. Za trgovino s suhim slivami se bodo lahko uporabljali interni dinarji. Država bo preuredila ozkotirno progo Beograd-Valjevo v normalnotirno, kar bo omogočilo boljše zveze za izvoz sadja.

NA MEJI USTRELJEN

Sinoči so v Slatinskem dolu pri Svečini odjeknili strelji graničarjev. Smrtno ranjen je obležal 41 letni delavec Ivan Majhenič iz Peka. Imenovan je hotel skrivaj prekoračiti mejo. Zapazili so ga naši graničarji in zahtevali, da se ustavi. Majhenič se ni ustrašil niti štirih strašnih strellov. Nadaljni strelji so mu prinesli smrt.

o. V Slovenjgradu bo vojaška oblast zgradila več vojaških objektov. Dela so že razpisana in bo prva ponudbena licitacija 7. septembra ob 11. uri v Slovenjgradu. Gradbeni stroški bodo znašali 3,6 milijonov dinarjev. Predpisana je kavelja 179.000 din.

o. Ogenj v Crešnjevcih. Po nekem zborovanju so neznani storilci podtaknili ogenj v seneni kopi posestnice Franciške Kemplove v Crešnjevcih pri Gornji Radgoni. Posestnica je obšutno oškodovana, v nevarnosti pa je bilo tudi gospodarsko poslopje.

o. Včerajšnji pogreb gimnazijskega ravnatelja v p. g. Jakoba Zupančiča v Ljubljani je pokazal veliko priljubljenost odličnega pedagoga. Pokojnik je do svoje upokojitve služboval v Mariboru.

o. Krava je povrgla dve teleti pri posestnici Amaliji Ribičevi v Latkovi vasi pri St. Pavlu pri Preboldu. Obe živali sta zdravi in normalno razviti.

n. Štiri smrtne obsodbe v Šabcu. V Šabcu je krivnik Hart izvršil smrtno obsodbo nad štirimi razbojniki, in sicer Petrom Blaževićem, Petrakom, Borislavom Nikolićem, Stanislavom Vojićem-Banom in Miloradom Pajićem.

Neurje in toča nad Jarenino

Včeraj so se proti večeru zbrali nad Jarenino in okolico temni oblaki. Med bliskom in gromom se je nad dolino zneslo pravo neurje. Med hudim nalivom je pričela padati toča, mestoma debela kot oreh. Neurje je s točo hudo oklestilo poljske kulture, zlasti pa je trpelo sadno drevo, raz katerega je toča oklestila sadje. Škoda je precejšnja ter je kmetovalci, ki so bili letos že večkrat prizadeti, z ničemer ne bodo mogli nadoknaditi.

PASTORKO VSEKAL S KOSO

V mariborsko bolnišnico so pripeljali iz Zilcare v Slovenskih goricah 49-letno Nežo Rajšpovo, ki jo je njen oče v nekem prepiru med košnjo vsekali s koso po stegnu ter ji povzročil z udarcem globoko in nevarno rano.

HUDA AVTOMOBILSKA NESREČA

Okrajni načelnik iz Šmarja pri Jelšah g. dr. Kartin se je peljal v nedeljo z avtomobilom iz Rogaske Slatine v Šmarje. Na nekem ovinku je šofer izgubil prisotnost duha. Avtomobil je

— Kadar koli mi izrazim željo, da bi rada imela krznen plašč, se pritožuje vremenoslovčeva žena, vselej mi napove prihod vročinskega vala...

Maribor

Narodno-obrambno delo ob severni meji

Naša slovenska javnost se je letos prvič po dvajsetih letih državne samostojnosti odločno strnila k narodno-obrambnemu delu. Mednarodne razmere so dale spodbudo, da se je narod zavedel položaja in okreplil svoje sile. Naša akademska in srednješolska mladina je prva pokazala korenitost narodno-samozavednega značaja in krenila na našo mejo v Gradišče in Apaško kotlino, da ureže brazde na površini neobdelanega polja in vseje prvo seme, ki bo vsklilo v mladostno rast prebujenja.

»Večernik« je že večkrat poročal o taborjenju mariborskih srednješolcev na Gradišču, ki je zelo zadovoljivo uspelo v priznanju obmejnega ljudstva, ki je bilo deležno pomoči in spodbude mladih rodoljubov. Ljubljanski akademiki in akademičarke pa so ob času počitnic taborili v Apaški kotlini. V prijetni idilični obmejni vasi v Stogovcih so se nastanili za tri tedne na tamošnji ljudski šoli in okoliško ljudstvo z vsjo požrtvovalnostjo poučevali v vseh koristnih stvareh. Prirejali so predavanja o socialnih, gospodarskih, kulturnih in narodnostnih problemih naše vasi, prikazovali zanimive filme, pomagali pri kmetiskem delu ter spoznavali vse strani kmetijskega življenja in dajali razne praktične nasvete in spodbude, nadalje so ljudstvo pridobivali za slovensko knjižnico itd. Priznanja vreden je bil nastop akademikov s spodbujanjem obmejne prebivalstva v poučnem oziru. Pa tudi veselja ni manjkalo, v večernem

času so se akademiki shajali na vasi z domačimi fanti in prepevali rodne slovenske pesmi. S tem uspehim taborjenjem, katerega čas je vse prehitro potekel, so si mladi rodoljubi ustvarili zaupanje in ljubezen obmejnega ljudstva, ki je spoznalo njih globoko socialno čuteče srce, nesebičnost in marljivost pri delu za zboljšanje teženj teh zapostavljenih krajev in ljudi.

To taborjenje, ki je položilo temelje medsebojne povezanosti mesta do podeželja, med katerima je zijal tako dolgo velik prepad, je pokazalo uspehe razumevanja skupnih teženj. Želeli je, da se slična taborjenja nadaljujejo v pospešenem obsegu. K temu bi bilo treba pritegniti razne gospodarske strokovnjake, n. pr. inženirje, ki bi dajali obmejnemu prebivalstvu, ki se nahaja v slabih gospodarskih prilikah, strokovno spodbudo in praktične nasvete za načrtno združeno gospodarstvo, nadalje profesorje, znanstvenike in sploh javne delavce, ki bi

skupno dognali dejanski stan položaja obmejne vasi in se lotili sistematičnega načrtnega narodno-obrambnega dela temelječega na gospodarski in socialni podlagi. K temu so v prvi vrsti poklicana naša narodno obrambna društva »Ciril-Metodova družba«, »Branibor«, »Slovenska straža« itd., da izdelajo potrebne načrte taborjenja, kjer kaže največja potreba, posamezne skupine taborjanov razporedi in jim nudijo pri tem važnem poslanstvu vsestransko pomoč, da bo delo doseglo res zaželeni uspeh. Vsekakor pa je potrebna v ta propagandni namen tudi podpora od strani države, na podlagi te bi bil dosežen zaželeni uspeh. Še več kot ta podpora pa je to, kar tolikokrat podarjamo in vroče želimo, izboljšanje gospodarskih in socialnih razmer, brez katerega bi bilo vse taborjenje in spodbujanje za dobro narodno stvar brezuspešno. Že razmere časa nas opominjajo, da v tem pogledu posvetimo več pozornosti naši severni meji.

—jh.

Dela v mariborskem muzeju

V gradu delavci pridno preurejujejo prostore za muzej. Sedaj so pri najvažnejšem opravilu, pri restavraciji grajskega stopnišča in viteške dvorane. Le umetniki morejo presoditi vrednost skulptur na stopnišču in fresk v dvorani. Renoviranje stopnišča je bilo poverjeno domačemu kiparju g. Ivanu Sojču, ki prav umetniško dovršuje svoje delo. Stopnišče

bo eno najlepših v naši državi. Dela bodo kmalu končana. Te dni je pričel z restavracijo viteške dvorane v gradu prof. Matej Sternen. Priznani restavrator bo popravil znamenite grajske freske. Ko bodo tudi ta dela končana, bo imel Maribor najprezentativnejši muzej v Jugoslaviji.

Žalostna izpoved Roganove ljubice

Včeraj so studenški orožniki zasliševali Roganovo ljubico Pavlo Vezovnikovo. Ta je izpovedala, da sta se z razbojnikom Roganom 14. t. m. odpeljala z avtobusom do Slivnice. Tam sta se razšla, Vezovnikova je peš odšla v Grobelno, kjer je obiskala neke sorodnike in se nato s tovrstnim avtomobilom pripeljala nazaj v Maribor, kjer je bila aretirana. Vezovni-

kova pravi, da se je med potjo preživljala s prostitutico. Na to jo je navadil njen priležnik Jazbinšek iz Studencev, ki jo je po njeni izjavi dnevno pošiljal v Betnavski gozd. Denar je morala izročiti njemu. Vezovnikova potrjuje, da so ji bile znane tatvine razbojniške tolpe, vendar pa pri teh ni sodelovala. Razbojnikovo ljubico bodo še ponovno zaslišali.

JERNEJEVA NEDELJA PRI SV. JERNEJU NA KOZJAKU.

V nedeljo, 27. t. m., imajo Jernejčani na Kozjaku svojo lepo nedeljo, ko se zbere obmejno ljudstvo od tostran in od onstran k svojemu patronu, pa nas prosijo in vabijo, naj bi jih Mariborčani posetili za njihov praznik. Z vlakom se peljete do Vuzenice-Muta, potem pa čez Muto, Sv. Primož k Sv. Jerneju. Izletniki, planinci, obiščite obmejne Jernejčane!

KOBANCI S SVOJO PESMIJO PO SLOVENSKIH GORICAH

Kamniško pevsko društvo Kobanci je napravilo preteklo nedeljo pod vodstvom svojega pevovodja g. Laha in v družbi številnih prijateljev izlet v Gor. Radgono in po Slov. goricah. Kobanci so peli v Gornji Radgoni pri sv. maši, ob 9. uri pa so priredili koncert v prostorih tamkajšnje posojilnice. Po koncertu so pevci obiskali grob padlih radgonskih žrtev ter zapeli »Cj doberob«. Pevci so se morali

DRŽAVNA RAZREDNA LOTERIJA.

Dne 21. t. m. so bili izžrebani sledeči večji dobitki:

DIN 200.000.—	73296
DIN 60.000.—	14930
DIN 24.000.—	38826 66409
DIN 20.000.—	17686 40587
DIN 16.000.—	2697 3830 18439 59017
DIN 12.000.—	2535 23194 64939 89748
	93464
DIN 10.000.—	
17821 27297 30756 58768 60345 88885	
DIN 8.000.—	
78 4268 4841 13142 14762 19166 25313	
49430 75863 91152 96701	
DIN 6.000.—	
1748 10098 12946 24154 36757 56314 61863	
64646 67291 68470 70054 74272 88564 94218	
DIN 5.000.—	
497 6856 14892 21697 27744 46953 47901	
49018 56187 60763 63541 67228 68610 69374	
70283 74363 81858 81953 94948 97567	
DIN 4.000.—	
4630 6717 20408 20599 22186 23264 26578	
30650 34175 37183 37980 42907 43307 45891	
46907 47031 47578 48777 50519 50849 52784	
55120 57567 58891 61219 67439 67550 68150	
71033 72863 4574 79374 82702 84691 88843	
88988 94396 94530 95561 96903	

Srečka št. 86.834 je zadela din 100.000.—

Srečka št. 83.519 je zadela din 60.000.—

Pooblaščen glavna kolektura drž. razredne loterije bančna poslovalnica BEZJAK, Maribor, Gosposka ulica 25.

ustaviti tudi na poti skozi zdravilišče Radenci ter zapeti nekaj pesmi. Obmejno prebivalstvo jih je povsod najlepše sprejelo ter bilo prijetno vzradoščeno nad ljudsko pesmijo.

PROSLAVA 20-LETNICE SPD MARIBOR.

V nedeljo, 10. septembra, proslavi mariborska podružnica Slov. planinskega društva 20-letnico svojega obstoja in dela. Vršijo se že obsežne predpriprave, da bo ta velika planinska prireditev zbrala pri Mariborski koči od blizu in daleč vesele planince in naše prijatelje. Lep program, ki ga bomo še objavili, prične že na predvečer v soboto, 9. IX. in traja nepretrgoma do nedelje, 10. sept. zvečer. Druga društva prosimo, da upoštevajo ta jubilej.

m Poročila sta se Dimitrije Roganovič, prometni uradnik v Ormožu, in gdč. Darinka Grivec iz znane napredne ormoške družine.

m Šolska vest. Upraviteljskih poslov na ljudski šoli pri Sv. Petru pri Mariboru je razrešen šolski upravitelj Vladimir Korbar. Na njegovo mesto pride Anton Korbar.

m. Uprava mariborskega pododbora udruženja rez. ofic. i rat. vabi svoje člane, da se udeležijo izleta v Beograd, na Oplenca in Avalo v dneh od 5. do 8. septembra t. l. Udeležba v svečani uniformi za stroj. Vožnja in prenočišče za člane Udruženja brezplačno. Uprava mariborskega pododbora sprejema prijave članov nepreklicno do 31. avgusta t. l. — V prijavah je treba navesti točen naslov.

m. V nedeljo niso na nekem gostilniškem vrtu v Radvanju prepevali v tujem jeziku člani delavskega kulturnega društva, kakor zatrjuje predsednik, marveč drugi gostje.

m. Na kozmetični šoli na Dunaju je diplomirala znana mariborska sportnica gospa Mena Vezjakova.

m. Predstojnik mestne policije g. Stanko Kos je nastopil redni dopust. V njegovi odsotnosti ga zastopa policijski svetnik g. Pestevšek.

m. Za 200 din breskev so neznani storilci ukradli Henriki Čotičevi iz Stritarjeve ul. 31.

m. Na drž. II. deški meščanski šoli (magdalenski) bodo popravni izpiti 30. in 31. avgusta, redno vpisovanje pa 1., 2. in 4. septembra od 8. do 12. ure. V tukajšnje šole se vpisujejo učenci iz magdalenskega okraja

in okraja Maribor, desni breg, izvzemši učence, ki se vozijo v šolo z vlakom. Pri vpisu morajo predložiti: izpričevalo, davčno potrdilo, novinci krstni list, izvenmariborski učenci pa še potrdilo občine, da stanujejo njih starši oziroma redniki na njenem področju. Upraviteljstvo opozarja starše, da si pravočasno oskrbe davčna potrdila, ker brez njih ne bo nihče vpisan.

m. Na državni učiteljski šoli v Mariboru se začno sprejemni izpiti za I. letnik v ponedeljek, 28. avgusta, popravni izpiti za letnike v petek, 1. septembra, ob 8. uri. Vpisovanje v letnike in vadnico je v ponedeljek, 4. septembra dopoldne.

m. Na realni gimnaziji v Mariboru se prične popravni izpiti 25. nižji tečajni in pismeni višji tečajni izpiti 28., ustni višji pa 28. avgusta ob 8. uri. Vpisovanje v I. razred bo 5. septembra od 8. do 10. ure.

* Zlato po zvišani ceni kupuje J. Janko, urar - draguljar Maribor, Jurčičeva ul. 8.

* Vpisovanje v enoletno državno priznano trgovsko učilišče »Christofor učni zavod« — s pravico javnosti, — Ljubljana, Domobranska cesta 15 se vrši dnevno dopoldne in popoldne. Šolska izvestja in novi ilustrirani prospekti brezplačno na razpolago pismeno ali osebno. Največji in najmodernejši zavod te vrste v državi. Novo šolsko poslopje! Edinstvena stroje-pisnica s 50 pisalnimi in računskimi stroji. Zavod je potrjen od ministrstva s pravico javnosti (veljavnost izpričeval, rodbinske doklade, železniške karte). Šolnina zmerja. Zahtevajte prospekt.

* V Beograd na velike mednarodne avtomobilske dirke od 2. do 5. septembra za le din 145.—. Informacije in prijave pri Putniku Maribor.

* Dva krasna izleta Putnika: nedelja, 27. avg. Logarska dolina din 120.—, od 6. do 8. sept.: Trst, vožnja in vizum din 250.—. Prijavite se takoj pri Putniku Maribor.

Nočna lekarniška služba (od 19. do vključno 25. t. m.) Lekarna pri Sv. Antonu, Frankopanova ul. 18, tel. 27-01; lekarna pri Mariji pomagaj, Aleksandrova 1, tel. 21-79.

Kino

* Esplanade kino. Do vključno petka »Potepuhi«. Paul Hörbiger, L. Englisch, Erika Druzovič.

* Grajski kino. Sredo zadnji dan Vilhar v maju. Četrtek in petek vefeljm »Finales« s Hans Moserjem v glavni vlogi. V predpripravi: Podmornica D-1 vefeljm o podmornicah in junakih, ki se borijo pod vodo.

* Union kino. »Druga mati«, film v nemškem jeziku prekrasne vsebine po istoimenskem romanu.

Radio

Četrtek, 24. avgusta

Ljubljana: 12. Eksotične glasbene slike (plošče); 13.20 Opoldanski koncert RO; 19.30 Deset minut zabave; 19.40 Predavanje ministrstva za telesno vzgojo naroda; 20. Plošče; 20.10 Slovensčina za Slovence; 20.30 Klavirski koncert; 21.15 Reproducirani simfonični koncert; 22.15 Ura plesne glasbe RO. — Zagreb: 17.15 Koncert radio kvarteta. — Beograd: 19.05 Ciganski orkester; 21.15 Narodne pesni ob spremljavi tamburaškega orkestra. — Sofija: 11.45 Opoldanski koncert; 18.15 Ljudska glasba; 19.15 Simfonični koncert. — Lyon: 20.30 Griegovo muzikalno delo »Peer Gynt«. — London Regional: 20. Simfonični koncert. — Bruxelles II.: 21. Simfonični koncert s petjem. — Radio Paris: 20.30 Klavirski koncert Cortota. — Bratislava: 21. Simfonični koncert; 22.15 Koncert. — Milan: 21. Simfonični koncert. — Budapest I.: 22. Ciganski orkester. — Praga: 23. Koncert češke glasbe.

Avtomobilska zveza Ptuj - Slov. gorice

Direkcija pošte, telegrafa in telefona v Ljubljani je otvorila začetkom leta 1937 poštno polniški avtomobilski promet na progi Ptuj-Haloze. Letos 1. septembra pa ga bo razširila tudi na progi Ptuj-Slovenske gorice; s tem dnevom bo uvedla krožne poštne avtomobilske vožnje v dolžini 40,9 km na progi Ptuj—Sv. Urban—Sv. Bolfenk v Sl. gor.—Sv. Andraž v Slov. gor.—Juršinci (Sv. Lovrenc v Slov. gor.)—Ptuj.

Poštni avtobus bo obratoval dnevno dvakrat. Pri prvi vožnji bo odhajal iz Ptuja ob 6. uri in se vračal v Ptuj ob 7.35 uri; pri drugi vožnji bo odhajal iz Ptuja ob 13.30 uri in se vračal v Ptuj ob 15.05 uri. Da pa bo vsemu prebivalstvu ob progi omogočeno priti po najkrajši poti v Ptuj in se vrniti po najkrajši poti, se bo spreminjala smer voženj vsaki drugi dan (kakor je to pri avtomobilskem prometu v Haloze). Ob lihih dneh (1, 3, 5 itd.) bo obratoval poštni avtobus pri vožnji v smeri Ptuj—Sv. Urban—Sv. Bolfenk—Sv. Andraž—Juršinci (Sv. Lovrenc)—Ptuj, pri drugi vožnji pa v smeri Ptuj—Juršinci (Sv. Lovrenc)—Sv. Andraž—Sv. Bolfenk—Sv. Urban—Ptuj. Ob sodih dneh (2, 4, 6 itd.) bo obratoval pri prvi vožnji v smeri Ptuj—Juršinci (Sv. Lovrenc)—Sv. Andraž—Sv. Bolfenk—Sv. Urban—Ptuj, pri drugi vožnji pa v smeri Ptuj—Sv. Urban—Sv. Bolfenk—Sv. Andraž—Juršinci (Sv. Lovrenc)—Ptuj.

Na novi avtobusni progi so tele stalne in pogojne postaje: Ptuj—pošta, Ptuj—Florjanski trg, Ptuj—Zupancič, Ptuj—kolodvor, Nova vas—Bradič, Gernci—Steger, Janežovci, Sv. Urban—Čičiše, Dolci, Svetinci—Desinci, Lečič, Sv. Bolfenk v Sl. g., Trnovska vas, Drbelinci, Sv. Andraž v Sl. g., Vitomarci, Hvalatinci, Gerlinci, Gradišak, Gabernik, Juršinci (Sv. Lovrenc v Slov. gor.), Mostje—križ, Pacinje—Tobias, Podvinci—Korenjak, Rogoznica—križ, Ptuj—kolodvor, Ptuj—Zupancič, Ptuj—Florjanski trg, Ptuj—pošta.

Zveze k vlakom in od vlakov so ugodne, podrobni vozni red pa bo razposlala poštna uprava. Voznina je določena s 70 para od kilometra. Na progi so 4 vmesne

pošte, ki bodo prejemale in odpravljale poštno stvarno dnevno dvakrat, medtem ko so jo pri sedanjih voznjah s konjsko vprego prejemale šele v poznih popoldanskih urah.

Prebivalstvo tega dela Slovenskih gorice je zelo pogrešalo avtomobilsko zvezo s Ptujem, kjer je najbližnja železniška postaja. Prepričani smo, da si je poštna uprava začrtala pot k nadaljnjemu reševanju velikega problema, zboljšati poštne zveze po podeželju z uvedbo poštne avtomobilskega prometa povsod tam, kjer so za to dani predpogoji, predvsem pa tam, kjer ni železnice in kjer so oddaljeni kraji še do danes brez rednih prometnih sredstev.

Ta problem bo treba rešiti in začeti izvajati takoj že povsod tam, kjer ni za to nobenih pravih ovir, kakor je slučaj pri razširjenju poštne avtomobilskega prometa Ptuj—Haloze na gornji del Haloze, to je na progi Ptuj—Juršovci—Podlehnik—Nova cerkev—Sv. Trojica v Halozi in kakor je slučaj pri razširjenju poštne avtomobilskega prometa Ptuj—Slov. gorice tudi na obdravski del Slovenskih gorice, to je na progi Ptuj—Vurberg—Sv. Barbara pri Mariboru; v obeh teh slučajih sta na razpolago premalo zaposlena sošerja in avtobusa, kritje za gorivo in amortizacija pa je najti pogosto v dohodkih od potnikov in ukinjenih izdatkih za vzdrževanje poštne zveze s konjsko vprego.

Razširjenje poštne avtomobilske službe, pri čemer je upoštevati razne krajevne razmere, je v korist splošnosti in resnično in pravo zboljšanje poštne in potniškega prometa. V interesu naroda vsa gospodarstva je, da se avtomobilizira vsa poštna zveza, pri kateri se ni bala, da bi poštna uprava doplačevala v pokrajini, kaj, ko je že udomačena v pokrajini. Mnenja smo, da mora smatrati poštne uprave uvajanje poštne avtomobilskega prometa za najvažnejšo nalogo bodočnosti, kako neizmerne važnosti je za vsako državo velik discipliniran poštni avtomobilski park, pa je itak jasno.

Kultura

20 let slovenske medicinske fakultete

»Kulturno je medicinska fakulteta za nas neogibno potrebna. Pa ne samo kulturno, marveč tudi socialno.« Dr. Mirko Černič. Pred nedavnim je izšel dvojni zvezek »Zdravniškega vestnika«, ki prinaša na uvodnem mestu več člankov, ki se nanašajo na ustanovitev slovenske medicinske fakultete pred 20. leti. Kot takšna ima številka vseskozi zanimiv kulturno-historičen poudarek.

Uredniki povedo na uvodnem mestu, da so se slovenski zdravniki po propadu avstro-ogrske monarhije zavedli, da sprejemajo za zdravje svojega naroda vso odgovornost. Ker je bila Slovenija do takrat odvisna le od tujih zdravstvenih sredstev, so se slovenski zdravniki dobro zavedali, da more samo lastna visoka šola postati duša vsega zdravstvenega stremjenja. Težnja po medicinski fakulteti je tudi danes, 20 let po tem, ko je kralj Aleksander podpisal zakon o ustanovitvi vseučilišča v Ljubljani slej ko prej žina in ute meljena. Pisec uvodnega članka nato ugotavlja, da je bila pot, ki smo jo hodili do danes zaradi popolne slovenske univerze zgrešena, in da je potrebno, da se institucija preuredi tako, da bo mogla črpati iz vseh tvornih krogov slovenskih zdravstvenih delavcev, ali pa se naj forum organizira v obliki zdravniške akademije, v katero bi vstopile vse strokovne moči, kar jih premoremo. Po uvodu poroča mariborski primirij dr. Mirko Černič, kako so se slovenski zdravniki pred 20. leti izrekli za medicinsko fakulteto v Ljubljani. V debato o ustanovitvi so takrat posegli dr. Kraigher, dr. M. Ambrožič, dr. M. Černič, dr. Al. Zalokar in pozneje dr. M. Dereani z unitaristično-jugoslovenskim govorom na seji Slov. zdravniškega društva, kjer razvija misli, da je glavni znak državnosti (jugoslovanske) in glavna vez naroda enotni književni in znanstveni jezik, in kjer zahteva, da bi vze la enaka jezikovna podlaga za vse naše univerze, vse to, kar se je izkazalo vsaj v jezikovnem oziru po dvajsetih letih za nemogoče.

Iz poročila dr. Kraigherja, ki ga je podal prav tako pred 20. leti, pa zvemo, da je bila prav ranocelniška šola v stari Ljubljani tista, ki je rodila v revolucionarnem letu 1848. idejo novega slovenskega vseučilišča. Zahteva po njej je pozneje znova oživela v dobi taborov, ko je dr. Razlag 1869. postavil na sedmem taboru v Vižmarjih 1869. leta zahtevo po polnem vseučilišču. V nadaljnjih izvajanjih se opira referent na resolucijo kulturnega odseka Narodnega sveta iz novembra 1918. leta, kjer se obljublja, da bo nova država pospeševala z vsemi razpoložljivimi sredstvi razvoj prosvetnega življenja vseh treh rodov na podlagi kulturne avtonomije. »Jezikovna kultura ni popolna,

in ne sega v zadnje izrastke znanosti, do zadnjih mej človeške vede. Gledati moramo na stvar s stališča širokih ljudskih množic in ne s stališča naše polovičarske inteligence. Če niso v svojem jeziku predelali in prebavili panoge vede, o kateri hočeš poučiti ljudstvo, se ti ne posreči, da mu jo podaš v poljudni, razumljivi in dovolj sugestivni obliki. Takojsnje dekretiranje enotnega jezika bi bilo s kulturnega in praktičnega stališča celo škodljivo, kar bi napredek ljudskih množic za dolgo dobo naravnost izpodrezalo.« — Obenem je dr. Kraigher poudaril, da bi si morali takratni krogi vseučilišče sami dekretirati.

Sledi dr. Černičev članek o medicinski fakulteti v Ljubljani, kjer postavlja mariborski primirij zahtevo, da postane mariborska bolnišnica enakovredna ljubljanski. Edino urejene in izpopolnjene bolnišnice zamorejo dati tudi dober zdravniški naraščaj. »Nič se še ni preokrenilo o zadevi preosnove deželne bolnišnice v Ljubljani, nič v zadevi bolnišnic na slov. Štajerskem, od katerih moramo mariborsko staviti v isto vrsto z ljubljansko, kajti, Dravska dolina, katere središče je Maribor, ne bo nikdar po večini gravitirala v Ljubljano, ker njena geografska lega tega ne dopušča. Preostaja nam torej dvojje: da ostane vse pri starem, to je da Dravska dolina slej ko prej teži proti Gradcu, ali pa, da okrenemo tok od Gradca preč ter ga osredotočimo v Mariboru. To je pa mogoče le tedaj, če mariborsko bolnišnico dvignemo na višino, da jo oprimemo z vsem potrebnim in pošljemo tja svoje najrazboritejše zdravnike, da bo mogla tvoriti protiutež Gradcu.« Besede, ki bi jih lahko danes znova podčrtali! — Članke o medicinski fakulteti zaključuje znova dr. Černičev članek o naši zdravstveni kulturi, kjer ugotavlja pisec, da ni slovenska medicinska fakulteta v prvih dvajsetih letih svojega postanka naše zdravstvene kulture niti usmerjala niti prekvašala. — rč.

k. Ivan A. Bunin je izdal drugi del svojega znanega romana »Življenje Arsenjeva«, ki mu je prinesel 1934 Nobelovo literarno nagrado. Novo delo nosi v naslovu žensko ime »Lika«.

k. Sto tisoč dinarjev za milijon dinarjev. Naši skladatelji so bili vedno žrtve pomanjkanja. Danes so sicer organizirani, vendar pa se kljub njihovi organizaciji dogajajo še vedno krivice, katerih tudi organizacija ne more odstraniti. Lansko leto je izplačala organizacija od doblijenega denarja 800.000 din domačim skladateljem, 1.000.000 din pa je odposlala v tujino — od kodar ni prišlo za naše skladatelje niti 100.000 din. Zakaj smo potlej pristopili k mednarodni avtorski konvenciji?

Sport

Prvenstveni termini II. razreda in juniorjev

Mariborski Okrožni odbor LNP-a je na svoji zadnji seji izbral pare in termine II. razreda in juniorjev za novo prvenstveno leto. Zreb za II. razred je odločil tako:

10. sept.: Drava—Lendava in Slavija—Ptuj.

24. sept.: Slavija—Drava in Ptuj—Lendava.

1. okt.: Drava—Ptuj in Lendava—Slavija. Juniorsko prvenstvo se bo odigralo v sledečem redu:

27. avg.: Rapid—Slavija, 3. sept. Železničar—Maribor, 10. sept. Rapid—Železničar.

Mariborski plavalni klub v Murski Soboti

Na povabilo SK Mure, ki je organiziral plavalni odsek, bo gostovala ekipa MPK 27. t. m. v Murski Soboti ter izvedla v krasnem kopališču domačega kluba medklubske dvoboje v raznih točkah plavanja in vaterpolu. MPK je v začetku letošnje sezone že enkrat priredil propagandne tekme v Murski Soboti v okviru Prekmurjskega tedna, katerim je sledila ustanovitev plavalnega odseka SK Mure. Ponoven poziv je dokaz, da je MPK svojo nalogo, propagirati lepi plavalni sport, uspešno opravil. Zanimiva prireditve bo sigurno privabila veliko število občinstva Murske Sobotice, ki kaže izredno zanimanje za sportno delo domačega kluba. MPK pa bo sigurno ponovno častno zastopal barve Maribora.

Dirkališčno prvenstvo Maribora

Mariborska kolesarska podzveza in SK Železničar bosta priredila 3. septembra ob 14.30 na stadionu medklubske kolesarske dirkališčne dirke s sledečim sporedom:

1. Juniorska skupina, 15 krogov.
2. Glavna dirka za dirkališčno prvenstvo Maribora, 25 krogov.
3. Dirka seniorjev od 35. leta naprej, 7 krogov.

Šah

Šahovski kongres na Norveškem

Letošnji kongres norveške šahovske zveze, ki je bil v Oslu, je bil združen z dobro zasedenim turnirjem, ki so se ga udeležili najmočnejši mojstri Švedske, Finske in Norveške. Turnir je bil v znamenju dramatičnega dvoboja med Svedom Stahlborgom in Lundinom. Stahlborg je sicer že kar v 1. kolu porazil Lundina, ki je bil njegov edini resni konkurent, toda po zadnjem kolu sta se oba konkurenta znašla vrh tabele z enakim številom točk.

Končni izid turnirja: G. Stahlborg in E. Lundin (Švedska) 8 in pol, O. Kaila (Finska) 8, K. Ojanen (Finska) 7 in pol, N. Bergkvist, B. Ekenberg in O. Karlén (Švedska) 5 in pol, A. Gulbrandsen in Storm-Herseth (Norveška) 4, H. G. Hansen, G. Solberg (Norveška) 3 in pol in Th. Oesteraas (Norveška) 2 točki.

S turnirja objavljamo srečanje obeh favoritov, v katerem je Stahlborg z dalekosežno žrtvijo figure v poučni končnici nadvladal svojega tekmeca Lundina.

137. INDIJSKA OBRAMBA

Beli: Stahlborg Črni: Lundin
1. d4, Sf6 2. c4, e6 3. Sc3, Lb4 4. Db3, e5 5. dxc5, Se6 6. Sf3, Se4 7. Ld2, Sxd2 8. Sxd2, Da5 (ta varianta indijske obram-

be ni najboljša, črni ima sicer nekaj izgledov za napad, vendar pa bi bilo f5 boljše ko poteza za damo) 9. e3, Dxc5 (k remiju bi vodilo 9... Lxc3 10. Dxc3, Dxc3 11. bxc3, toda kdo bi tako zgodaj mislil na remis) 10. Sde4, Da5 11. 0-0-0, f5 (boljše 0-0, saj polja d6 belemu ni mogoče izgrgati) 12. Sd6+, Ke7 13. Sd5+ (nepričakovana žrtve figure, ki pa je preračunana za »kasneje«), exd5 14. Sf5+, Kd8 15. Txd5, De7 16. Le2, g6 17. Sg3, The8 18. h4, d6 (črni skuša razviti svoje damsko krilo; b6 in Lb7 ni šlo zaradi slabotne točke d7) 19. a3, Le5 20. Thd4, See7 21. Txe5! (s to kombinacijo pospravi beli še dva kmeta, kar v poziciji zadošča za dobljeno končnico), Dxc5 22. Se4, De7 23. Sxd6, Ld7 24. Sxb7+, Ke8 25. Sd6+, Kd8 26. Sxe8, Kxe8 (beli je dobro žrtvoval svojo figuro, s 4 kmeti je zanj igra več ko dobljena) 27. h5, Le6 28. Dc3, Kf7 29. bxc6+, Sxg6 30. f4, Tad8 31. Txd8, Dxd8 32. g4, Se7 33. f5, Ld7 34. e5, Le6 35. Le4+, Ld5 36. Dd4, Da8 37. e4!, Lxc4 38. Dxc4+, Kf8 39. Dd4, De6 40. g5, De7 41. Kb1, Df4 42. f3, Se6 43. Df5, De7 44. Ka2, a5 45. Kb3, Sd8 46. e5, Df7 47. Ke4, De8 48. Dd6+, Kf7 49. De7+, Kg6 50. Dg7+, Kf5 51. Dxb7+, Kxe5 52. De7+ in črni preda.

4. Dirka ciljev, 25 krogov. Vsakih 5 krogov cilj, zadnji cilj šteje dvojno.

5. Tolažilna dirka, 10 krogov. Prvo, tretjo in četrto dirko bo priredil SK Železničar, ostali dve pa MKP. Pravico štarta imajo vozači, pravilno verificirani pri KSKJ in z veljavno licenco za 1. 1939. Prijave s prijavnino din 10.— za dirkača je treba dostaviti najkasneje do 2. sept. na naslov Jenko Jože, Maribor, stadion SKZ, Tržaška cesta. Za kasnejše prijave velja dvojna prijavnina. Trening na dirkališču je dovoljen od dneva prijave, toda ne prej kot teden dni pred dirko. Vsa podrobnejša pojasnila daje vodstvo dirke.

MEDNARODNE AVTOMOBILSKE DIRKE V BEOGRADU

Naša prestolnica bo letos prizorišče velikih mednarodnih avtomobilskih dirk, ki jih bosta priredila 3. septembra Avtomobilski klub kraljevine Jugoslavije in »Politika«. Za dirke vlada po vsem svetu veliko zanimanje, zlasti ker so odpadle tradicionalne dirke v Monte Carlu. »Putnik« pripravlja k tej prireditvi poseben vlak. Da ga bo mogoče organizirati, se je treba pravočasno prijaviti. Dovoljena je znižana voznina.

s ISSK Maribor. Drevi ob 19.30 važen sestanek vseh smučarjev v gostilni Kirbis.

Od Sušaka do Budve

Dr. Igor Rosina

Šedim v vinogradu pri petrolejki in pre mišljujem o potovanju po našem morju. Po našem morju, že to je velika stvar. Za majhen košček morja, samo za svobodni izhod na morje, so pripravljeni izkavati milijoni Poljakov, in je Evropa na tem, da zabrede v kri do kolen. — Tam gre za košček obale na mrzlem, vetrovnem, sivem morju severa, mi pa jadramo po sinjemodrem, sončnem pravljicnem Jadranu — tri dni in tri noči od meje do meje.

Tukaj doma smo kakor v ribniku! na morju pa čutiš — skoraj bi rekel, telesni kontakt z vsem svetom. Čutno sožitje s širokim svetom, ki ga občutiš tako neposredno pač samo ob morju, je ono dražilo, ki ustvarja oni tako izraziti značaj obmorskim narodom, ki rodi odkrivalce svetovij in ustvarja imperije. Naše morje je pač ono, ki bo neizbežno ustvarilo tudi naš jugoslovanski imperijalizem. Prav nam Slovencem je tako potreben. Tu, kjer se zmagovalno meri moč našega ljudstva z močjo oceanov, črpamo samozavest tudi za nas. — Morda ga nezavedno tudi zaradi tega tako radi posečamo.

Na Sušaku je sokolski župni zlet. Ulice so pisane rdečih srac. Vse je v zasta-

vah. Ker je istočasno proslava šestdesetletnice dr. Mačka se kosajo hrvatske zastave z jugoslovanskimi. Pol na pol jih je. Konkurenca je nevarna, kajti tam preko kanala gledajo sem italijanski karabinierji v svojih napoleonskih trikotnikih in z rdečimi prevozami; tekma med zastavami jim ne uide.

Meja je čudna in nemogoča: dvajset korakov preko mostička istega mesta, proti severozapadu zareza nad pobočji, zasejanimi z vilami lu vrtovi. Če bo vojna, se bodo morali dogovoriti; sicer bo vse tod izravnjano z zemljo.

Toda naši Sušaćani najbrže ne poznajo občutka manjvrednosti. Na tej strani mosta stoje v gruclah in hočejo črez — kar v krajih. Smeje se in razgovarjajo. Tu je namreč središče mesta, nekak naš Glavni trg, kjer se osredotočijo vse manifestacije in kamor se izlivajo ulice. Tu je danes veselo vrvenje, tam preko pa je periferija in prava tužna nedelja.

Sokolski stadion je dvakrat večji od mariborskega. Tribune ne morejo zgoriti, ker so iz betona. V loži med častnim predsedstvom sedi katoliški očividno višji duhovnik z ostro rezanimi črtami, prava renesančna figura. Tisočglava pub-

lika na gosto posejana z rdečimi srajcami zapira od vseh strani ogromni četverkotnik. Krvavordeče srajce sokolskih krojev ustvarjajo med snežno belino polletnih oblek čudovito pestro podobo.

Za nas, ki imamo toliko alpske težine v sebi in ostankov nekdanjega nemškega »kulturbodna« je organizacija vse prepočasna. Se ležernejša kot pri nas. Koliko časa je vendar trajalo, da so končno stekle štafete. Nekaj povsem samostojnega je takšnale prostovoljna demokratična disciplina sokolstva. Tujci jo pač težko pojmiyo. In vendar se čuti tudi iz tega diih svobode.

Zvečer gledamo odhod sokolskega izletniškega parobroda. Vse natrpano z deco, naraščajem, članstvom. Velik parnik bo šel do Splita in Korčule. Odhod bo ob osmih. Ob pol devetih je kapitan vlnudno opozoril, da je čas odhoda že zdavnaj minul. Toda kako: »fali!«: »List sa curom, pa i Mato, pa... Mato nemoj, da razgovaraš, krećemo več!« Čakamo torej. Mato se je menil. Sisija sa curom ni od nikoder in parobrod čaka. A nikdo, prav nikdo ni protestiral; vsi so bili enodušni s Sisijem, solidarni v zavesti, da si sme kdorkoli ob taki izredni priliki vzeti tudi svojo posebno svobodo.

Sisi je res prišel z ogromno zamudo. Parobrod, ki se je že odmaknil nekaj metrov od obale je moral nazaj — tako čudovito je zaklel Sisi. Končno je bila cela

rodbina skupaj. — Res, še nam se je zdela ta širokogrudnost skoraj nerazumljiva.

Velike moči so v tem. Toda kako boš spravil v sklad ta prekipevali individualizem z potrebo reda in discipline. Z ono neizbežno disciplino, ki jo je še stari svobodnjak Clemenceau v času nevarnosti tako brezobzirno terjal in tudi izvedel. Vse to je še v ustvarjanju. Mi se res sami še ne zavedamo, v kaki duhovni revoluciji živimo. V hotelu sem prisluškoval Angležu v širokem slamniku, ko se je razgovarjal na trotoarju pred oknom in gledal mimohod hrvatskih manifestantov; kakor Pikvikjer, kakor Figura iz Walter Skottovih romanov, se mi je zdel Daleč, daleč proč od nas, kjer je že vse tako dokončno, izkristalizirano in ustaljeno. Tu pa je vse v vrenju in nastajanju.

Naši jugoslovanski parniki so znani po odlični postrežbi, sijajni hrani, popolni čistosti in vzornem redu. To je resnica. Natakariji so uslužni — tudi če se na napačnega obrneš, — želji ustrežejo z nasmehom, v pogovoru obdrže potrebno razliko — vendar pa niso ponižni. Nasprotno; vsak ima »seine Haltung«, čuti se absolutno enakovrednega z vsakim. Parobrod se čisti, da je čudno; ob treh jutraj ga že pomivajo od vrha do tal; na njegovem boku visita dva mornarčka, ki ga pleskajeta od jutra do večera. Menda to nikdar ne neha. (Dalje sledi.)

Rusija in Nemčija v preteklosti

Bežen pogled v medsebojne odnose, vojno in diplomatsko podporo med obema državama

Prvi prijateljski stiki med Rusijo in Prusko, utemeljiteljico zedinjene Nemčije, so se poglobili v 19. stoletju, ko sta obe državi složno nastopili proti francoski revoluciji in Napoleonu. Po veliki

Pruski kralj Viljem I., ki se je bil po blagohotni ruski nevtralnosti in porazu Francozov pri Sedanu sredi Pariza proglasil za nemškega cesarja

bitki narodov pri Lipskem je prevzela Rusija iniciativo Svete alijanse, ki so jo stvorili med seboj trije vladarji, avstrijski, pruski in ruski. Rusija je bila, ki je l. 1813. pomagala Prusiji, da se je opomogla od strahovitega poraza po Napoleonu pri Jeni l. 1806.

Rusi rešili Prusijo in Avstrijo

Največjo zaslugo za padec Napoleona v oblasti je tedaj imela Rusija. Nekaj desetletij kasneje je Nikolaj I. napravil veliko uslugo drugemu nemškemu vladarju, avstrijskemu cesarju Francu Jožefu, ko mu je pomagal pokoriti Madžare z vdorom na Ogrsko v bitki pri Vilagošu. Bila je to zadnja manifestacija Svete zaveze, ki je itak že mnogo pretrpela po julijski revoluciji v Parizu in parlamentarni reformi na Angleškem l. 1830. Zadnji sunek tej ustanovi na diplomatski podlagi je dala Avstrija z netaktnim postopanjem v Krimski vojni proti Rusiji.

Prusi proti Poljakom — z Rusi

Kljub razhodu z Avstrijo je pa ostala Rusija s Prusko še dalje v dobrih odnosih. Tesne rodbinske vezi so družile carja Aleksandra II. s pruskim kraljevim dvorom, sam car je bil nečak Friderika Viljema IV. Rezultat teh dobrih odnosov se je pokazal še l. 1863, ko se je Prusija v nasprotju z vso Evropo postavila v ponesrečenem poljskem uporu na rusko stran.

Ruska hvaležnost — francoski poraz

Rusija je to uslugo Prusom kmalu poplačala. Ko se je Prusija zapletla l. 1866. v vojno z Avstrijo, je ostala Rusija mirno ob strani. Prav tako se Rusija ni ganila, ko so korakali Nemci preko Rena proti Parizu. Z rusko pomočjo in nevtralnostjo je uspel nemški sunek proti Franciji, sredi Pariza se je pruski kralj Viljem I. proglasil za nemškega cesarja. Nemški zgodovinarji so prepričani, da je zedinjevanje njihovih dežel v glavnem uspelo zaradi dobrohotne nevtralnostne politike Rusije.

»Železni kancelar«, prijatelj Rusije

Glavni vodja in pogonska sila nemškega zedinjevanja je bil tedaj železni kancelar Bismarck. Bil je edini realni politik takratne Nemčije, ki je bil trdno prepričan o nujni potrebi naslonitve Prusije in kasneje zedinjene Nemčije na Rusijo. Po sedemdesetih letih minilega stoletja, ko je Rusija težila na Balkan, se je kazala Nemčija še desinteresirano za to evropsko področje. Že takrat pa so se javljale v Nemčiji razne struje, ki so agitirale proti ruski orientalni politiki in silile Bismarcka na »Drang nach Osten«. Sam Bismarck piše v svojih spominih, kako so se razni gosposdije prizadevali pri njem, da bi se zavzel za razkosanje Rusije. Vzhodne pokrajine naj bi se s Petrogradom vred pripojile Prusiji, ostala Rusija naj bi se razdelila med Velikoruske in Ukrajince. (Načrt, ki je bil v zvezi z

Ukrajino še nedavno zelo aktualen.) Tako naj bi se odstranila ruska premoč v Evropi, Prusiji pa pomagalo do vodstva in imperija.

Na berlinskem kongresu — narazen

Toda Bismarck je ostal zvest svoji politiki do smrti 1898. Sicer je po Sedanu zedinjena Nemčija ubrala nova pota in paradokso se sliši, da ji je moral utreti pot baš Bismarck. Kot največji prijatelj Rusije je zavozil nemški čolnček v nasprotno smer, ki je vse do svetovne vojne vodila Evropo v katastrofo. Notranje reorganizirana Nemčija je ubrala hegemonistično pot in dve hegemoniji v prijateljski vezi se nista mogli dolgo trpeti. Ko se je Nemčija 1875. skoro zapletla v novo vojno s Francijo, je morala zaradi zavzemanja Rusije za Francijo popustiti. Leto kasneje, ko se je Rusija pripravljala na osvobodilno vojno na Balkanu, ji je Nemčija odklonila nevtralnost in se zavzela za Avstrijo. Berlinski kongres 1878. je pod Bismarckovim vodstvom končal v škodo Rusije, za velike žrtve na Balkanu je žela diplomatski poraz. »To je bila sramota za Rusijo!« je tedaj pisal slovanofil Aksakov, veliki nasprotnik Bismarcka, knez Gončarov je pa zapisal v spomine, da je »bil ta dan najtemnejši v njegovi zunanjepolitični karieri...«

S Francozi in Angleži — proti Nemcem

»Ne silite me, da izbiram med vami in Avstrijo!« je tedaj dejal knez Bismarck Gončarovu. »Francozi morajo biti močni!« je malo kasneje poudaril Gončarov. In res sta se državi razšli. Rusija se je naslonila na Francijo, Nemčija je pa sklenila zvezo z Avstrijo, ki ji je 1883 pristopila še Italija. Francosko-ruska zveza se je na začetku našega stoletja dopolnila s pristopom Anglije, obe trozvezi sta se v svetovni vojni, z izjemo Italije, ki se je bila izneverila, pomerili v štiriletnem klanju. V Brest-Litovskem miru je po revoluciji sklenila Rusija z Nemčijo separatni mir, nemške čete so kora-

kale v Ukrajino in jo zasedle. Skoro so se pa morale umakniti.

Od revolucije do poti v Moskvo

Po vojni so bili odnosi med socialistično Nemčijo in Moskvo dalje časa vprav prijateljski. Novo razmerje je nastopilo s pojavom narodnega socializma, ko so gospodarski stiki z Rusijo bili kmalu prekinjeni, z ustvaritvijo protikomunističnega pakta držav osi in Japonske pa sploh ustavljeni. V nemških karkor ruskih listih so se javljale še pred leti ostre polemike zaradi svetovnonazorskih razlik in komunistične propagande. Posebno žgoč je bil očitek, da ustvarja Rusija na Češkoslovaškem svojo oporišče za eventualni nastop proti Berlinu. Že leto spomladi je pa kancelar Hitler opustil vsakršni očitek v zvezi z Rusijo. Načrt o nemški ekspanziji proti Ukrajini je potihnil in sredi največje napetosti zaradi Gdanska je padla kakor bomba v svet, da sta Nemčija kakor Rusija podpisali trgovinsko pogodbo in sklenili, ustvariti med seboj nenapadalni pakt. Dejanje, ki je v moderni zgodovini Evrope pač dalekosežnega pomena. Ali pa bo Hitlerjeva Tretja Nemčija ubrala pot nekdanje Bismarckove politike in v svoji evropski politiki in izven nje računala z Rusijo kot enakovrednim, če ne še pomembnejšim činiteljem, bo pokazala je najbližja bodočnost.

Ivo Lapaine.

n. Gobavka pobegnili iz sarajevske bolnišnice. Iz sarajevske bolnišnice se je poskušalo pobegniti 32-letni gobavki Luci Simčević. Tako, ko so opazili njen pobeg, so izdali za njo tirnico, vendar je še oblastva niso mogli izslediti, kljub temu da je pobegnila iz bolnišnice v bolniški obleki. Gobavka je najbrž odšla na svoj dom v Ledovik v visokem okraju.

n. 20 let že ni videl denarja, a vendar je dočkal 90 let samotar Miladin Mitrović iz vasi Rutevca v bližini Aleksinca. Starec je imel denar v rokah zadnjič, ko mu je umrla pred 20 leti žena. Namesto tobaka kadi suno orehovo listje, ki si ga prižiga s kresilom. Vse starčeve življenje spominja na življenje človeka iz kamnene dobe.

n. Svojo zaročenko umoril in zakopal. V Presnici blizu Trnova v Bosni je 28-letni posestnik Lazar Mandić zadavil svojo zaročenko Gospavo Sjubotičevo in njeno truplo na vrto za hišo zakopal. V zvezi z umorom so aretirali njega in njegove tri brate.

n. Žena zažgala celo vas. Neka siromašna žena v Kongori Krajini blizu Travnika je zažgala svojo hišo, da bi prišla do zavarovalnice. Požar se je zaradi vetra razširil na druge hiše, tako da je zgorela cela vas. Požigalko so izročili sodišču.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par. najmanjša pristojbina za te oglase je din 8.—. Družbe, preklci, dopisovanja in ženitovanjski oglasi din 1.— po besedi. Najmanjši znesek za to oglašje je din 10.—. Debelo tiskane besede se računajo dvojno. Oglasi davek za enkratno objavo znaša din 2.—. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma za vsa vstopila v pismo skupaj z naročilom ali pa po poštni položnici na čekovni račun št. 11.409. Za vse pismene odgovore glede malih oglasov se mora priložiti znamka za 3 din.

Razno

LEPA OREHOVA JEDERCA IN MED

dobavi najceneje Medarna Ljubljana, Zidovska ul. 6. 7710—1

NOGAVICE — PLETENINE

volno za strojna in ročna dela, konjske koce, posteljne odeje, platno - perilo, blago za ženske obleke itd. dobite ugodno v novi trgovini in pletilnici »MARA«, Koroška cesta 26. 7888—1

ZA ŠOLSKO MLADINO

nogavice, jopice, puloverje iz lastne delavnice. Nahrbtniki od din 9.50 navz. pri »Luna« Maribor, samo Glavni trg 24 7876—1

ZA SLIKARSKO IN PLESKARSKO DELO

se priporoča po nainižjih cenah Juterschni Jurij, Jerovškova 34. 7891—1

ŠOLSKO TORBICE

aktivke, nahrbtniki najceneje pri Šterbal, Meljska 2. Trg svobode 6. 7903—1

IŠČEM MALO VINIČARIJO

za dve osebi, okolica Maribora. Naslov v upravi. 7925—1

VINOTOČ VAUPOTIČ

ukinjen. Prodaja se po vino od 5 l naprej vsako sredo in soboto po 7 din.

Posesti

Prodam novo zgrajeno HIŠO

2 sobi, kuhinja, veranda, shramba in drvarnica. Ograjena parcela meri 525 m² nasažena s sadnim drevjem. Vprašati vsak dan od 18. naprej ali v nedeljo predpoldne, Ciril-Metodova 15. za tov. Teksta, Tezno. 7927—2

Kupim

RABLJENE KNJIGE

kupuje knjižarna V. Heinz. 7910—3

Prodaj

200—350 CCM

motor ali malo rabljen avto kupim; cenj. ponudbe poslati na upravo pod »Takoje«. 7914—3

ELEKTROMOTOR

20—25 ks, kupim, Josip Kofler, Bistrica 14, p. Limbuš. 7915—3

Prodaj

4-SEDEŽNI AVTO

se prodaj. Naslov v upravi. 7894—4

SOBNA IN KUHINJSKA OPREMA

poceni na prodaj. Radvanjska c. 50. 7899—4

Prodaj se

HAVAJSKA KITARA

Pipuševa ul. 6. 7904—4

OTROŠKA HARMONIKA in OTROŠKO KOLO

francoško znamke, dobro ohranjena, poceni na prodaj. Tyrševa ul. 24-III (desno). 7912—4

PRODAJ

spalnice, kuhinjske opreme, vedno v zalogi, mirzarstvo Verzel Alojz, Pipuševa ul. 3. 7923—4

PRODA SE

sladki jabolčni mošt, rizling po 8 din, traminec 9 din pri Halbärth, Kalvarska 2. 7929—4

Stanovanje

SOBA IN KUHINJA

ter vrt se odda takoj odraslim osebam. Naslov v upravi. 7892—5

KRASNO SOBO IN KUHINJO

oddam. Tezno, Ptuiška c. 33. 7896—5

SVE SOBI IN KUHINJA

se oddajo. Sprejmeta se tudi na stanovanje dva gospoda ali gospodični, tudi s hrano. Ipavčeva 8. Pobrežje. 7900—5

ODDAM STANOVANJE

s prvim oktobrom, sobo, kuhinjo, kabinet. Naslov v upravi. 7918—5

DVOSOBNO IN ENOSOBNO

stanovanje z vsemi pritliklami se odda s 1. septembrom. Vprašati Radvanjska 30. 7924—5

Sobo odda

DVA BOLJŠA GOSPODA

se sprejmeta na stanovanje in hrano. Dr. Krekova 2, St. denci. 7895—7

PRAZNA SOBA

s hrano se odda. Naslov v upravi. 7913—7

SPREJMEM DLIJAKINJO

iz boljše hiše kot soštanovalec k lastni hčerki sedmošolski-odličnjakinji v dobro oskrbo. Kopalnica, klavir, tu-di nemščina in pomoč. Naslov v upravi. 7916—7

OPREMLJENO SOBO

s posebnim vhodom v novi hiši z novo opremo dam v najem zakonskemu paru ali dvema gospodičnima s prvim oktobrom. Naslov v upravi. 7917—7

SOBO S ŠTEDILNIKOM

Tržaška c. 5, nasproti Primorski. 7921—7

SONČNA SOBA

z dvema posteljama ob parku se odda s septembrom. Vhod s stopnic. Vrazova ul. 9-III, desno. 7928—7

Elegantno, sončno

SOBO

v centru z uporabo kopalnice oddam. Naslov v upravi. 7922—7

Sobo išče

DIJAK

išče pri boljši družini sončno stanovanje z dobro oskrbo. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Osmošolec«. 7901—8

Službo dobi

PRIKROJEVALCA

sprejme takoj, proizvodnja čevljev, Robinšak, Maribor. 7893—9

TRGOVSKI VAJENEC

se sprejme v modno in konfekcijsko trgovino. Naslov v upravi. 7897—9

PRIDNI VAJENEC

se takoj sprejme. Jakob Koskotlar, Maribor, Glavni trg 4. 7898—9

TRGOVSKI POMOČNIK

verziran v modni in manufakturni troki, več aranžiranja izloz, se sprejme za modno trgovino. Ponudbe poslati na upravo pod »Dobro prodajalec«. 7905—9

MLAD PLAČILNIK

dobi službo v restavraciji »Union«, Maribor. 7908—9

SOBOSLIKARSKI VAJENEC

pri tedenski plači se sprejme Stanoga Herman, Frankopanova 17. 7911—9

Pošteno, čisto

DEKLE

iščem za vsa hišna dela. Naslov v upravi. 7919—9

Službo išče

NATAKARICA

starejša, dobro verzirana išče službo. Ponudbe pod šifro »Maribor ali okolica« na upravo lista. 7907—10

Zgubljeno

PES OVČAR

6 mesecev star, se je zatekel. Najditelj naj ga proti nagradi vrne. Josip Lešnik, Nova vas št. 26. 7906—11

IZGUBLJENA

železniška legitimacija Bata-gelj Aleksandra; prosim najditelja, vrniti v trgovini Vetrinjska 6. 7920—11

Dopisi

GOSPOD

želi intimnega znanja z go-Spo, v zakonu nesrečno. Dopise na upravo pod »Jasmin«. 7902—12

Lokal

TRGOVSKI LOKAL

za konfekcijo in manufakturno iščem na prometnem kraju Maribora. Eventualno prevzamem za ta namen tudi že kakor obstoječo trgovino. Ponudbe pod »Do 3000 din takoj« na upravo »Večernika«. 7777-14

V najem

V NAJEM

Velika vinska klet z električnim razsvetljavo, primerno za skladišče jabol. Kalvarska 2. 7930—15

Svileno

iz dobre šarmese svile kombineže majice in hlačke hlačke kombineže spalne srajce kakor tudi

steznike, pasove za nogavice prinaša ob ugodnih cenah

C. Büdefeldt

Maribor, Gosposka ulica

Zlato in srebro,

briljante, zastavljane listke išče nujno za nakup

M. Igerjev sin,

Maribor, Gosposka ulica 15.